

Antenataalilypsyohjaus

Käsinlypsyohjausta aletaan antaa raskaana oleville joko neuvolassa, äitiys- ja imetyspoliklinikkakäyntien yhteydessä tai synnytys- ja naistentautien osastolla ohjauksen haluaville, mutta erityisesti gestatiiodiabeetikoille ja synnytyksen käynnistyksessä oleville äideille.

Käsinlypsyä loppuraskaudessa suositellaan, mikäli vauvalla on riski matalaan verensokeriin syntymänsä jälkeen (riskiryhmään kuuluvat raskausdiabeetikkojen vauvat). Äiti voi lypsää noin 20 minuuttia päivässä rv 37 eteenpäin tai annettujen ohjeiden mukaan, esimerkiksi 10 minuuttia aamulla ja 10 minuuttia illalla. Hoitaja, joka ottaa käsinlypsyohjauksen puheeksi, myös ohjaa sen (terveydenhoitaja tai kättilö), antaa kirjallisen ohjeen ja tarvikkeet sekä linkin Naistalo.fi:n käsilypsy-videoon.

Äidille annetaan vastaanotolla tarvikkeet mukaan:

Minigrip-pussi, jossa lääkemuki 6 kpl ja kansia + pieniä minigrip-pusseja 3kpl + tyhjiä tarroja (tai sairaalassa nimitarrat)

- kun lypsäessä kolostrumia alkaa tulla, äiti kerää maidon lääkelasiin, sulkee lääkelasin kannella ja laittaa lääkelasin jääkaappiin.
- maito säilytetään lääkelaseissa jääkaapissa, jäähdytetyt maidot voi yhdistää samaan lääkelasiin.
- 24h sisällä ensimmäisestä lypsystä maito pakastetaan minigrip-pussiin säilöttynä
- äitiä kehoitetaan laittamaan jokaiseen maitopussiin nimi ja päivämäärä.
- jos äiti tarvitsee enemmän pusseja, hän voi ostaa niitä kaupasta tai hakea lisää neuvolasta

Äiti ottaa pussit mukaan, kun tulee synnyttämään. Matkan ajaksi ne pakataan kylmävaraajien avulla niin, että kylmäketju säilyy. Kylmävaraajat äidit hankkivat itse. Sairaalassa maitopussit säilytetään maitokeittiön pakastimessa, josta niitä haetaan tarvittaessa synnytyssaliin tai osastolle käyttöön.

Annettu ohjaus kirjataan hoitajankäynnin yhteydessä HOIY-lehdelle ja muulloin palvelupolkuun raskauden seuranta-kohtaan (sama paikka, mihin kirjataan imetyskeskustelu).

Potilasohje ohjauksen tueksi löytyy ohjekansiosta nimellä "Antenataalilypsy". Toistaiseksi antenataalilypsyjä ei suositella DM1-äideille.

THL:n imetyksen edistämisen toimintaohjelmasta löytyy artikkeli aiheesta. Mikkola, K. 2017. Raskausdiabetes ja imetys. Kansallinen imetyksen edistämisen toimintaohjelma vuosille 2018–2022 THL – Ohjaus 24/2017, sivu 58-59.